शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग १ सत्र १ समाजशास्त्र (८०:२० स्वरुपाचा अभ्यासक्रम)

ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२६ — २०२७ मध्ये एम. ए. भाग १ सत्र १ साठी पुर्नप्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्याकरिता ८० : २० च्या स्वरुपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी दिलेले सर्व स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/ A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरुपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरुपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करुन वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहीत वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) **स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.**
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्नमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यानी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करुन घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्याची आहे.

- **आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

परीक्षा बैठक क्रमांक

अभ्यासक्रमाचे नांव : .....

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र : .....

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :.....

1. अभ्यास केंद्राचे नाव ————————————————————
2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव ————————————————————
3. पूर्ण पत्ता : ————————————————————

————————————————————

———————————————— पिन कोड नं.————

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :
5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ———————— सत्र ————————
6. पेपरचे नाव : ————————————————————
7. पेपर क्रमांक : ————————————————————
8. सबजेक्ट कोड : ————————————————————
9. परीक्षा बैठक क्रमांक ————————————————————
   (ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)
10. पी.आर.एन. : ————————————————————
11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : ————————————————————
12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : ————————————————————

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : ————————————————————

परीक्षकांची स्वाक्षरी : ————————————————————

M.A. Part I Sem. I Sociology
Assignment Question October/November 2026 Exam
एम. ए. भाग १ सत्र १ समाजशास्त्र
स्वाध्याय प्रश्न ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

MM 1 Classical Sociological Traditions: Marx, Weber, Durkheim.

1 समाजशास्त्रीय सिद्धांताच्या विकासातील सामाजीक , राजकीय आणि आर्थिक घटकाचे योगदान स्पष्ट करा.

किंवा

2 मार्क्सचा द्वंद्वात्मक भौतिकवादाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

1 Explain the social, political and economic factors that contributed to the development of sociological theory.

OR

2 Explain Marx's theory of dialectical materialism.

MM 2 Understanding Indian Society

1 आधुनिकीकरणाच्या परिणामाची चर्चा करा.

किंवा

2 आदिम संकल्पना आणि त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

1 Discuss the Modernization and its Impact

OR

2 Define the concepts of tribes and their characteristics.

MM3 Society and Culture in Maharashtra

1 महाराष्टातील राजकीय शक्ती आणि पक्षाच्या आधाराचे वर्णन करा.

किंवा

2 महाराष्ट्राच्या विकासात विविध चवळीच्या योगदानाबद्दल थोडक्यात सांगा

1 Describe about bases of political power and parties in Maharashtra

2 Explain in brief on contribution of various movement in development of Maharashtra.

Major Mandatory (MM4) Social Movements in India Part-A (सदर पेपरच्या स्वाध्यायाकरिता १० गुण राहतील)

1 भारतातील सामाजिक चळवळीच्या प्रकारचे वर्णन करा.

किंवा

2 कामगार आणि कामगार संघटना या विषयी सविस्तर लिहा.

1 Describe types of Social Movements in India.

2 Write in details on Labour and trade union movement.

ME2 Rural Society in India

1 ग्रामीण समाजाच्या अध्यनातील मार्क्सवादी दृष्टीकोन विशद करा.

किंवा

2 भारतातील शेतकरी चवळीचे विश्लेषण करा.

1 Elaborate the Marxist perspective in the study of rural study.

OR

2 Analyses the Farmers Movements in India

ME6 Education and Society

1 उच्च शिक्षणातील समस्या आणि आव्हाने स्पष्ट करा.

किंवा

2 शिक्षणाच्या समाजशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.

1 Explain the Higher Education Problems and challenges.

OR

2 Explain the importance Sociology of Education.

Research Methodology (RM)

1 सैद्धांतिक प्रतिक्रियात्मकवाद, लोकान्व्यपद्धती,संरचनात्मक प्रतिक्रियात्मकवाद या संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

2 नमुना निवडीचा अर्थ, हेतू, तत्वे आणि फायदे विशद करा.

1 Explain the concept of Symbolic internationalism, Ethnomethodology, Structural functionalism.

OR

2 Elaborate the, meaning of sampling its Purposes, Principles and Advantages

---